

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.

Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi elő-

járóságoknak egész évre 8 korona.

Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petsor térfogata 20 fillér.

Nyilttér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetés és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Alispán-választás előtt

Áll a megye, a magyar köztisztviselői állások egyik legrégebbike és legszebbike kap új embert a közeli napokban.

A gömöri alispánok történelmi értékű listájába új név kerül bele s az alispáni szék nemes tekintélyét új egyéniség lesz hivatva megtartani.

A háborús közigazgatás szférájában új munkakört, új köteleességet és új dicsőséget kaptak az alispánok s ez a nagy történelmi multu és régi pillérekre bázisozott pozíció a közigazgatás nehéz kérdésének pergőtűzében is fiatal és a helyén álló tudott maradni.

Az új alispán közeledését tehát ebből a szempontból is kell vizsgálunk s nem elég hangos üd-özletet küldeni az alispán-választás elé és azon egyetlen jelölt felé, akiről tudjuk azt, hogy a vármegyei autonómia levegőjében jegezesedtek tisztára a hivatali elvei, hogy a munka és tisztesség utain erősödött meg pozíciója, a műveltség és kultúra erős szálaival kötötte hozzá egyéniségét az emberekkel való érintkezéshez, de kérdeznünk kell azt is, mily érzékkel és mily akarattal készült ez az ember arra a pozícióra, amelyről ma és valószínűleg még sokáig a mindennapi kenyértől kezdve a minden-hónapi szappanig a sorsunkat intézik.

A kérdésre egyszerű és meggyőződéssé lehet a feleletünk:

Dr. Fonet Gyula ennek a köteleességének is meg fog tudni felelni.

Ezzel a biztos tudattal nézünk a vármegyei háza diszes közgyűlése elé, mely a politika koczkajátékai között a vármegyei élet egyik legszebb és legpatinásabb eseményét jelenti.

*

Mit tárgyal a vármegye nyári közgyűlése?

Július 10-én jön össze nyári közgyűlésére a vármegyei törvényhatósági bizottsága s ezen közgyűlésnek legkiemelkedőbb és legimpozánsabb mozzanata kétségkívül az alispáni szék betöltése lesz.

Az állandó választmány július hó 3-án tart ülést és küld majd ki bizottságot a megválasztandó alispán beiktatása körüli ünnepségek megrendezésére s ezen ünnepségek, ha a háborús keretekhez mérten egyszerűek is lesznek, a méltóságot mindenestre magukon viselik.

Az alispáni állásra egyetlen pályázó van: dr. Fonet Gyula vármegyei főjegyző, aki a munka és a puritán egyszerűség grádusain

emelkedett vármegyénk életében s akinek ismeretlen programja a vármegye érdekeivel csak harmónikus lehet.

A tárgysorozat második pontja az alispáni állásnak betöltése által megüresedő egyes vármegyei tisztviselői állásoknak választás útján való betöltése s itt egy egyéni karrier és sok emberi érték jut diszes polczra dr. Saldos Bélának a vármegyei főjegyzői állásra való egyedüli jelöltségével. A másodfőjegyzői állásra egyedül dr. Fáy István aljegyző pályázik, aki a harcztéren teljesít szolgálatot épen olyan hűséggel, mint béke idején a vármegyei íróasztalánál, az egyik aljegyzői állásra Lukács Béla társadalmunknak igen szimpatikus fiatal tagja adott be pályázati kérvényt.

A tárgysorozat további részében az új kormány kinevezése s egyes távozó miniszterek bucsuzása szerepel.

A közelmúlt belharcok idejéből két tárgy kísért: az egyik a belügyminiszter jóváhagyása a múlt év december hó 16-án megtartott közigazgatási bizottsági tagválasztás ügyében, a másik a belügyminiszter elutasító határozata a Kubinyi Géza volt főispán arcképének megfestése tárgyában hozott állandó választmányi határozat ellen.

A további tárgyak között sok községi és hadikölesöntőgy szerepel.

Hírek a gömöri közélet és közellátás világából.

Háborús kihágások büntetései.

Az alispánhelyettes ítéletei: Nagy Béla Cserencsény, tanusítvány nélküli örlés, 100 korona pénzbüntetés. Zavadni Andrásné Rozsnyó, jogszolgáltatlan gabonavásárlás és liszteltitkolás, 10 nap és 300 korona pénzbüntetés. Süták Jánosné Rozsnyó ugyanezért 10 nap és 300 kor. pénzbüntetés.

Rozsnyói rendőrkapitány ítélete: Schitter Andrásné Rozsnyó, árdrágítás, 1000 korona pénzbüntetés.

*

A Gömörvármegyei Áruforgalmi r.-t. alapításakor a vármegye 15000 korona névértékű jegyzést eszközölt a részvénytársaság részvényeiből s úgy határozott, hogy ezen részvények hozadéka, valamint a részvénytársaság által felajánlott 10 százalékos részesedés a vármegyei tisztviselői nyugdíjalaphoz csatolandó. — A belügyminiszter a vármegye jegyzését jóváhagyta, a határozatnak azt a részét azonban, melyben a vármegye közönsége kimondotta, hogy a vármegye közéleti alapja a háború végeztével a tisztviselői nyugdíjalap tőkájéhez lesz csatolandó, tekintettel az alap rendeltetésére, elvi okokból jóváhagyhatónak nem találta, de különben is a közéleti alap háború utáni rendeltetésének megállapítása jelenleg még nem időszerű. — Megjegyzni ez alkalommal a miniszter, hogy a hatósági kezelésbe vont élelmiszereknek a gömörvármegyei áruforgalmi r.-t. útján való kezelése és közfogyasztásra való bocsátása tisztán csak a kérdéses élelmiszereknek

szakszerű kezelésére és technikai elosztására irányulhat. Ezekre az élelmiszerekre vonatkozólag a vármegye alispánjának, mint közéleti hatóságnak rendelkezései és ellenőrzési joga természetesen érintetlenül fennmarad, amelyet az alispánnak a nevezett részvénytársaság működésére való tekintet nélkül kell gyakorolnia. A részvénytársaság a hatósági kezelésbe vont élelmiszereknek kezelése és elosztása tekintetében önként értendőleg a vármegye alispánjának, mint közéleti hatóságnak a rendelkezései szerint tartozik majd eljárni.

Az ideai termés elosztásáról és rekvirálásáról szóló rendeletről mult számunkban megemlékeztünk. — Mivel a rendelet minden valószínűség szerint módosítások alá kerül, teljes tájékozottsággal nem bírhatunk még. Anynyit azonban hangoztatunk, hogy szükségesnek látnók a vármegyei városok lakosai érdekében, hogyha az alispán mielőbb kérné az országos közéleti hivatal elnökének arra vonatkozó engedélyét, hogy a vásárlás ne csak a városok területén, de az egész vármegyében engedélyeztessék meg. Ez különben nemcsak a városok, de az északi járásokra nézve is nagy érdek.

Apró hírek. Citrom és szappan érkezett az elmúlt héten. — A dán-vaj oly minimális mennyiségben érkezett, hogy csak a rimaszombati igényeket lehetett kielégíteni.

A korai burgonya árának megállapítása. A hivatalos lap keddi száma a közéleti hivatalnak a törvényhatóságokhoz intézett körrendeletét közli az 1917. évi burgonya árának megállapítása tárgyában. E körrendelet szerint — amelyről egyébiránt már megemlékeztünk — a mosott burgonya ára 100 kilogrammonként 40, a nem mosott burgonyáé pedig 36 korona. A későbbi árváltozásokról külön rendeletek fognak intézkedni.

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete folyó hó 25-én dr. Kovács László polgármester elnöklésével népes közgyűlést tartott, melyen a tisztviselőknél kívül jelen voltak: dr. Baksay Dezső, Bodor István, Benyó Béla, dr. Bródy Miksa, Fényes Sándor, Fekete Pál, Juraskó Jakab, dr. Kármán Aladár, Lengyel György, Lengyel Pál, Medveczky Sándor, id. Rábely Miklós, Rónay Gyula, ifj. Rábely Miklós, dr. Ráróssy Gyula, Simon Mihály, Süteő István, Szabó József, Széman Endre, Szentmiklóssy László, dr. Törköly József, Törköly József, dr. Veress Samu, dr. Wallentinyi Dezső, dr. Weinberger Rezső, Zachar Gusztáv és dr. Zehery István.

Dr. Kovács László polgármester üdvözlő szavai után napirend előtt dr. Baksay Dezső indítványozta, hogy gróf Serényi Béla putnoki nagybirtokost, vármegyénk kiváló szülöttét kereskedelmi miniszterré történt kinevezése alkalmából a képviselőtestület táviratilag üdvözlje. Az indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

A kaszinóépületre vonatkozólag *Lusztig* Farkas és neje oszgyáni lakosok 125555 koronás ajánlatot adtak be. A tanács azt javasolta, hogy miután olyan vételár-ajánlat — milyenre a képviselőtestület a házat értékelte — nem adatott be, most már szóbeli árlejtés hirdettessék s a kikiáltási ár 150000 korona legyen. Ezt a közgyűlés elfogadta.

A VI. hadikölesönre a tanács javaslata alapján 30500 koronát jegyez a város. A pénzügyigazgatási épület bérleti szerződésére vonatkozó módosított javaslatot a közgyűlés jóvá hagyta.

A városi közigazgatási alkalmazottak részére ruházati beszerzési segílyt engedélyezett a belügyminiszterium. A segíly összege 35500 kor., mely előlegként kiutaltatik s a városi pénztár terhére kapják a segílyt ezenkívül azok, kik a háborus segílyben is a városi pénztár terhére részesültek.

Az állami elemi fiúiskola 1917—18. tanévre szóló költségelirányzata a város által fedezendő 8880 korona szükséglettel, a leányiskoláé pedig 9487 korona szükséglettel jóváhagyatott.

A városi tisztviselők tűzifaszükségletének árára és a fuvarra vonatkozólag kimondatott, hogy a fuvar mennyisége meg nem haladhatja az előző évit; a fuvar ára 10 havi részletben fizetendő s a fuvar köbméterenként 1 korona, azoknak, kiknek jár a fakiszolgáltatás, a fuvar díjtalan.

Kisebbségi segílyezési és illetőség megtagadási ügy elintézése után a Szabadka-puszta értékesítésére vonatkozó javaslat tárgyalatott. — Erre vonatkozólag az 1466 magyar holdat kitevő birtoknak a városi erdősz és mérnök által történt becsüléséről szóló szakjelentése mutattatott be, mely részletesen feltünteti az erdő, rét, szántó, belsőség értékeit; a mostani jövedelmet és az eladás után várható jövedelmet kimutatja.

Miután csak eszmecsere volt szó és nem konkrét javaslatról, csupán jelezzük, hogy széles mederben folyó vita indult meg, melyben dr. *Baksay Dezső*, dr. *Törköly József*, *Medveczky Sándor*, *Süte István*, *Fekete Pál*, dr. *Zehery István* és a polgármester vettek részt s a közgyűlés egyhangúlag magáévá tette dr. *Törköly József* azon javaslatát, hogy a Szabadka-puszta értékesítésére vonatkozólag a tanács utasítatik alternatív javaslatok készítésére, melyeket lehetőleg rövid időn belül nyomasson ki, osztassa szét a képviselőtestület tagjai között s aztán töltsék ki tanácskozási tárgyalást.

A közgyűlés elhatározta, hogy a gömör-megyei áruforgalmi részvénytársaság újonnan kibocsátandó részvényeiből az eddig jegyzett 10 darabhoz még 10 darabot jegyez s a tanács utasítatik a fedezetről való gondoskodásra.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

Világháború.

Más esztendőben, a mi offenzívánk idején, így nyáron folytak a legnagyobb harcok, sőt még a múlt nyáron is ilyenkor dühöngött az orosz offenzíva. Most azonban, bár folynak egyes helyeken harcok: mégis mintha a háború holt pontra jutott volna.

A nyugati ellenségek magukban bármilyen erőfeszítéssel sem tudnak semmire menni s az orosz offenzíva segítségével sóhajtoznak, de az orosz torradalmat könnyebb volt földézni, mint a vele járó bomlást föltartóztatni.

Próbálgatják az orosz hadsereget egyes helyeken offenzívára csalogatni, ágyuznak is erősen francia és japán tüzekek, kisebb előrsi és rohamcsapatok is meg-megindulnak egyszerűen, de az orosz gyalogság és lovasság tömegrohamai, a melyek akármennyi embervér árán, saját gyalogságuk halomralövetésével is sikert akartak elérni: nem indulnak már meg, a mióta nem beszélnek nekik a császár nevében.

Most legutóbb Galiczia egyes tájain próbálták a harcokat följutítani, így a Lemberg — Tarnopol vasutvonalától délre, azután a Nara-jovka és Zlota-Lipa folyók táján, egyes helyeken a mi rohamcsapataink foglyokat hoztak az orosz árkokból.

Az olasz harctéren még mindig Tirol déli részein, a Trentino határhegyein folynak harcok és pedig a mi csapataink indítottak ellentámadásokat s azok során visszaszerezték azokat az árkokat, a melyeket az olaszok a Sugana völgy mellett a határhegy lejtőin a múlt hetekben nagy áldozattal elfoglaltak. Együttel jelentékeny számú foglyokat is ejtettek a mi seregeink.

Az angol-francia harctéren ellankadt a támadó ellenség ereje és csak kisebb harcokban merül ki harci tevékenysége. Az angolok főleg tüzharcokra szorítkoznak mostanában, de a rossz látási viszonyokra nagy a panasz e tekintetben. A francziák egyes kisebb állások visszaszerezéséért indítanak ellentámadásokat, de azok során sokszor a németeknek sikerül egyes helyeken állásaikat megjavítaniok.

Macedóniában meglehetősen csend van azóta, hogy a francia-olasz seregek olyan dicsőségesen benyomultak a békés Görögországba a királyt lemondatni és élelmiszereket zsákmányolni. A bolgár előrsők többször győztesen csapnak össze az ellenéggel.

A tengeralföldi harcok mostanában jelentékenyebb eredményeket jelentenek, úgy hogy a júniusi eredmény bizonyára nagyobb lesz a májusinál.

Nem hivatalos körökben sok szó folyik mindentelére a béke ügyéről, de az ellenség hivatalos vezetői, bár engedni látszóttak merevségükből, még mindig lehetetlen föltételekről és azok alapjáról, a győzelemről álmodoznak.

A VI. hadikölesön.

Mennyi a gömöri eredmény? A hatodik hadikölesön gömöri eredményéről még pontos, számadatos kiadást nem közölhetünk. Az eredmény összeállítását most eszközli a főispáni hivatal s egyelőre csak annyit tudunk, hogy az eredmény — ha kevesebb is, mint a megelőző hadikölesönnél volt — de impozáns és méltó ahhoz, melyet Gömör a hadikölesönök terén szerzett magának.

Több helyről igen tekintélyes listákat kaptunk s ezek azon nemes gondolkodású egyének neveit tartalmazzák, akik az egyes községekben tartott hadikölesön ünnepélyeken fölfizetéseket eszközöltek. Ezen terjedelmes névsor leközlésére kérnek innen is — onnan is bennünket. Hasábjaink a nemes és hazafias czélok szolgálatára nyitva vannak, de a kényszerkörülmények folytán szűkre szabott terjedelmünk — sajnálatunkra — nem engedi meg a beküldött nyugtázások leközlését. Kellemtlenül érezzük magunkat, mikor e kéréseket nem teljesíthetjük, de igazán nem rajtunk és nem a jóindulatunkon mulik!

Népünnepély Betlérben. A f. hó 10 én a VI. hadikölesön propagandája érdekében a községi előjáróság által megtartott igen jól sikerült ünnepség volt Betlérben, amelynek sikeréhez a községbeli összes urak publikum is hozzájárult, sőt nagyban emelte az ünnepséget s ennek bevételét a sajjóháza papírgyár gondnoka: *Leichtman Emil* által rendezett és az urak közönség által jószívűségből össze adott hasznos és tréfás tárgyaknak tombolával való kisorsolása, valamint a világposta is. — A hölgyek — kicsinyek és nagyok — a 800 tom-bola jegyet, a 250 világposta levelezőlapot jó negyedóra alatt eladták. — A legtöbbet eladók

Leichtman Lujza és *Klein Katóka* szép virág-csokorral lettek kitüntetve, illetve jutalmazva. Részt vett nemcsak a faluból mindenki, de a vidék is. Felfizettek a következők: *Leichtman Emil* 6, *Solik István* 8, *Fábry Margitka* 8, *Ferdinánd István* 8, *Sándor Jánosné* 2, *Stefán Katalin* 2, *Svencsényi Ferenczné* 1, *Deme Lajos* 2, *Bordás Gyula Rozsnyó* 2, *Waskó Ágostonné* 3, *Reizenschläger Károlyné* 3, *Páter Károly* 3, *Belesák Rudolf* 6, *Záborszky Ernő* és neje 16 korona. — Az eredmény fényes volt. 727 kor. 46 fillér tiszta jövedelem lett főispán urhoz eljuttatva.

Ünnepi gyűjtés a Vörös-Keresztnek.

Szent Péter és Pál apostolok ünnepét már a múlt évtől kezdve gyűjtőnappá tették a Vörös-Kereszt javára. — S ha végigtekintünk a Vörös-Kereszt áldásos működésén, amelyet a világháborúban kifejt sebesültek ápolása, kórházak rendezése, kórházak föllállításával, el kell ismernünk, hogy a Vörös-Kereszt Egyesület igazán emberbaráti működést fejt ki.

Városunkban már előre plakátok hirdették a kirakatokban, hogy nagy ünnepséggel készül a Péter-Pál napi vörös-keresztos gyűjtés.

Rövid néhány nappal előbb kezdődtek meg az előkészületek s múlt vasárnap délelőtt a vármegyeház kistermében a Vörös-Kereszt-egylet választmányja értekezletre gyűlt össze, melyen az előző tisztelet *Samarjay Jánosné* elnöknő felkérésére *Lukács Géza* főispán töltötte be s ott volt *Knechtl* ezredes is, továbbá a hölgyek és urak hatalmas gárdája, mely nagy figyelemmel hallgatta meg *Gál István* várm. aljegyzőnek, lapunk szerkesztőjének referátumát a szűkkörü elnökségi bizottság tervezetéről. — Aztán megalakultak a bizottságok, egymást érték a tanácskozások; folyt lázasan és serényen a munka, melynek minden fázisában leleményesség, ötlet és nemes szívek, táradhatatlan erők készséges megnyilatkozása tárult elénk. Június 29 én aztán talpon volt az egész város apraja-nagyja.

Már a reggeli óráktól buzgón folyt a tereken és utcákon a perselyekbe és urnákba a gyűjtés. A főterek szögletein előkelő urnák, mint patroneszék ültek díszes ernyők alatt, míg a szép leányok fürgő serege bejárta az utcákat s házról-házra gyűjtött a nemes czél javára. *Lukács Géza* és *Samarjay Jánosné* urnák személyesen vezették és irányították a gyűjtést s velük volt a nemeslelkű urnák vezérgárdája, azok, akik máskor is kiveszik részüket minden hasonló alkalommal. A főispánnak segítségére volt a gyűjtésben *Dr. Kovács László* polgármester is.

Az ünnepségnek fénypontja volt a délelőtti jelmezes felvonulás, amelyet *Tóth Bólané* urna rendezett sok izléssel és műértelemmel. Segítségére voltak a rendezésben és vezetésben mások is, akiknek hozzátartozói több szerepeket töltöttek be a díszmenetben.

A fölvonulás fél tizenegy órakor kezdődött a polgári leányiskolából. Egy kis csikós fiú nyitotta meg a menetet, majd 2 harsonás hajdu élénk trombitaszóval jelt adott az indulásra s 7 római gladiator vonult föl jelmezben.

Ezután egy kocsin — a melyet cseléd húzott — egy kis fiú következett.

Majd egy sisakos, páncélos német vitéz vezetett egy csapat különböző nemzeti viseletű fiút s azok után egy csapat szép leányka következett virágfüzérrel díszített ruházatban. — Ezek előtt 4 ökrös, lombokkal díszített szekéren tiroli és más nemzetbeli s magyar jelmezbe öltözött párok ültek.

Ezután 3 szép rokokó jelmezes alak lépdelt, középtűt egy ifjú, szélen 2 leányka. Majd ja-

Veszünk korlátlan mennyiségben:

Egres, ribizke, eper, málna, cseresznye, meggy, zöld dió, körte, alma, szilva, barack, szeder, csipkebogyó stb. stb. gyümölcsöket.

RIMASZOMBATI KONZERVGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

pán ifjak és leányok s egy csapat jelmezes nagyobb fiu és leány, a kik közül még a farsangi bohóc sem hiányzott, hogy minden együtt legyen, ami jelmezes.

Két ló által vont kocsin virágdiszes leánykák után jött a tündérrálynő udvarhölgyeivel, ezután jöttek a kurinczi valódi török ifjak s azok csapata után egy lovas kocszi cigány jelmezes alakokkal, végül egy kis lovas zárta be a menetet, melyben nagyon szépen festett a Pöcher Sárika izléseesen díszített egyfogatu kis kocsija.

A menet szélein a helybeli cserkészcsoport egyenruhás alakjai alkottak kordont.

A díszmenet nagy szenzációt keltve végigvonult a Hunyady-utcán, onnan az Andrássy-uton a megyeház elé, ezután a Ferenczy utcán elvonult a Vöröskereszt kórház előtt, a Koháry-és Deák Ferencz utcákon át az Erzsébet térre ért, innen a Kossuth- és Losonczy utcákon át a városkertig vonult s ott feloszlott.

A nap izzón tűző arany sugarait igen forrón szórta a díszmenetre, pedig sokan sóhajtottak eső után a nagy szárazságban.

Délután felhősebb és szelesebb idő kissé lehűtötte a levegőt s a városkerti mulatságnak és tombolának jobban kedvezett az idő.

Pöcher Sárika és Pogány főhadnagy sétakocsizásával kezdődött a városkerti ünnepség.

Rendkívül sok ember vonult ki a városkertbe s 7000-et megközelítette az elkelt tombolajegyek száma. — A jegyek eladása körül Lukács Gézáé és Samarjay Jánosné urnők buzgólkodtak, míg a tombola sikeres rendezése Gál István szerkesztőnk érdeme, aki segítő hölgyádjával mindent elkövetett a jó rendezés érdekében. Volt is ott nyernivaló bőven: a megrakott asztalok szinte görnyedeztek a hosszú nyakú, színes palaczkok soraitól, a tortáktól, süteményektől, ugorkától, griztől, babtól, burgonyától, czukortól és más hasznos dolgoktól. Volt ott liba, pulyka, bárány, kappan, csirke, kis kacsa és sok minden más kigondolható dolog. 800 számot huztak ki s a tombola este 10 óra tájban ért véget. A közönség egy kellemes és jól sikerült nap emlékével tért haza.

*

Nyilvános köszönet. Hogy négy nap alatt nyélbe lehetett ütni az ifjusági díszmenetet; ez első sorban Pogány Ferencz főhadnagy fáradhatatlan buzgalmának köszönhető. Külön köszönetet érdemel Lengyel Ivánné, Máté Jenőné, Okolicsányi Jánosné és dr. Weinberger Rezsőné, mint páratlan műértő segítőtársak, ugyancsak Török hadnagy és Fekete Pál kurinczi igazgató, aki az ökrös szekeret küldte és a konzervgyár, honnan a trónkocsi került. — A vörös kereszt kórház 8 ápolónőjének is köszönetet mondok a füzérek kötéséért. — Végül, meleg köszönet annak a kedves, szerény és jól fegyverezett cserkészcsoportnak és vezetőjének, kik nagy szolgálatot tettek azzal, hogy gyorsan, pontosan és lelkiismeretesen végezték a rájuk bízott feladatokat. — Rimaszombat, 1917. június 29. Tóth Béldné.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük la punk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. — Fél évre 5 korona.

Jegyzőknök, tanítóknak és községeknek

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.

Rimaszombat, 1917. április hó.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

Hirek és vegyesek.

Jó

este kinézni az ablakon, a szomorú cigarettám-ból mélyeket szívni és úgy tenni, mintha várnék valakit és úgy játszani a gondolatokkal, mint a vékony lábú zsonglőr a színes golyók táncával, vagy mint a halálosan kegyetlen szívű, édes mosolygású lányok a férfi szerelemmel és sorsal...

Közben észre lehet venni, hogy a nyári estének a levegője csendesen hűvös, talán éppen olyan temperaturájú, mint a leánykéz akkor, mikor sokáig szerette egymást négy meleg szem és amikor ez a mindenkinél egyforma szó: szerelem, még nem mert hangot és simogatást találni.

Észre lehet venni, hogy messze a gömbölyűre lenyírt akácok sorfala sötét foltokat rajzol a kézzel kevert szürkességbe s komolyan lehet tépelődni azon, vajjon mi szebb: élni és sétálni az elvirult akácok némaságában, vagy élni és észre nem venni virulást, akácot és nyári estétet...

Azután jó befordulni a sötétben ásitó, unalmas szoba felé és csak konturokban látni a nagy, szürke foteleket, a kis, barátságos képeket és lehunyini a szemet, hátradobni a csendes utcára az utolsó lobbanó cigarettát, de még jobb volna hátradobni vele a sok cigarettá-életű érzés hamus maradványát, hogy ne legyen semmi a lelkemben, csak a nyári este utcájának pihegő csendessége.

Ha így lehetne, akkor festenek magamnak nyáresti milióket, az egyikben szegény lennék, de rózsák követnének az utamon, a másikkban valaki újra élne és soha sem kellene elbucsuznom tőle, a harmadikban erős és büszke szívem lenne s nem tudna összetörni még a nyári éjszakák érzésdübbögései alatt sem...

Ha így lehetne, akkor gyerekes meséket tudnék írni első szerelmek fehérségéről, első csókok semmiségéről, verseket lehetne dudolni apró szektük illatáról és sok mindenre rá tudna mondani az ember ezt a nehéz szót: „nem emlékszem...”

Nyári estén, amikor olyan édeskés a levegő, mint a vén leányok illata és szava, amikor olyan homályos minden, mint az ember előtt fekvő országot... nyári estéken jó lenne nem emlékezni és azt látni, hogy a múlt, a tegnap úgy elvesz az eszemből, mint a tulsó oldalon csendesen lépkedő s talán szerelmet és boldogságot kereső szomorú ember alakja... *Glin.*

Személyi hírek. Lukács Géza főispán az elmúlt hetet Budapesten töltötte s ott a gömri helyiérdekű vasutak közgyűlésén vett részt.

Sófrány Géza alezredes a napokban városunkban tartózkodott.

Knapp Gusztáv őrnagy — Lukács Margit vőlegénye — rövid tartózkodásra csütörtökön Rimaszombatba érkezett.

Ki lesz a főispán? Szándékosan nem irtunk erről a témáról, mert úgy tartottuk helyesnek, hogy amíg Lukács Géza főispán hivatalosan be nem jelenti lemondását, addig idő előtti minden reflexió. — A közvélemény és a helyi sajtó másrésze azonban oly intenzív érdeklődéssel tárgyalja ezen kérdést és az utóbbi közleményei nyomán úgy tűnik fel a helyzet, mintha a mostani főispán hivatalos lemondása már megtörtént volna, ezért szükségesnek tartjuk konstatálni, hogy Lukács Géza főispán hivatalos lemondása csak a vármegyei nyári közgyűlés után fog bekövetkezni. — A vármegye életének ezen nagyfontosságú eseményét értéke és jelentősége szerint majd akkor kommentáljuk. — Az új politikai élet gömri főispánjaul pozitív biztossággal emlegetik Putnoky Móríc országgyűlési képviselő nevét, akit a főispáni állásra magas összeköttetésein kívül higgadt politikai magatartása és a vármegyebeli mostani vezető politikai sokkal való szoros nexusa praedestinál.

Az ezredes távozása. Ugy értesülünk, hogy a Rimaszombatban állomásozó cs. és kir. 80 ik gyalogezred nobilis ezredese Knechtl József Rimaszombatból eltávozik s a harcztérre megy. Távozása nagy veszteség társadalmunkra nézve, melybe szorosan bele tudott illeszkedni s amelynek mozgalmában élénken és szívesen vett részt.

Ferencz József-rend. Kandó Kálmán m. kir. népf. mérnökfőhadnagy — Pösch Gyula gömri földbirtokos veje — a hadi vasuti szolgálatban kitűnő szolgálata elismerésül a hadi ékítményes Ferencz József-rend lovagkeresztjét kapta.

Mérnöki kinevezés. Czibur Sándor a rimaszombati államépítészeti hivatalhoz beosztott segédmérnököt a kereskedelemügyi miniszter kir. mérnökké kinevezte.

A kuntapolczai körjegyző doktrátusa. Szoyka Kálmán kuntapolczai körjegyzőségnek fiatal, értékes körjegyzője magán-uton elvégezvén jogi tanulmányait, a múlt hó 23 án avattatott fel Debreczenben jogtudorrá. A vármegyebeli körjegyzői karnak ez az első tagja, aki a doktorátust megszerezte s a nemes ambíció ezen szép példáját a vármegye alispánhelyettese is méltányolta és meleg hangu leiratban üdvözölte a községi közigazgatás ezen szorgalmas tisztviselőjét.

Uj körjegyző. A köhegyi körjegyzőségben üresedésben volt körjegyzői állásra egyhangulag Banczik Pál választott meg.

Kitüntetés. Hudiczius László, helybeli hentes iparos — Hudiczius Ferencz polgártársunk fia — az ellenséggel szemben tanusított vitéz és bátor magatartásáért a nagy ezüst vitézségi éremmel lett kitüntetve.

Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter Pazár Miklós kir. mérnököt kir. főmérnökké nevezte ki.

Kitüntetés. A király Grünmann Nándor m. kir. 307-ik számú honvédegyalozredbeli tart. hadnagyot — Grünmann Ármín tiszolczi kereskedő és a tiszolczi izr. hitközség elnökének fiát — Kirlibabánál az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért az ezüst signum laudissal tüntette ki és hozzá a kardokat adományozta. Grünmann Ármínnek 4 fia katoná, kik közül kettő: Nándor és Ernő mint hadnagyok az első vonalban teljesítik hazafiui köteleességüket.

Halálozások. Lővi L. Mór jolsvai származású budapesti jóhírű fakeskedő, a Magyar Bank szakértő becsője, jun. hó 27-én Budapesten 62 éves korában váratlanul elhunyt. — Özvegyén: szül. Kármán Ilonán kívül leánya: Gerber Albertné és kiterjedt rokonság — köztük sógora: dr. Kármán Aladár várm. közkórházi igazgató főorvos és sógornője: özv. Lévai Izsóné gyászolja. Temetése Budapesten jun. hó 29-én nagy részvét mellett ment végbe.

Özv. Benedicty Tivadarné szül. Alexy Malvin vármegyénk széles köreibe ismert uriaszony, ki özvegye napjait Nyustján töltötte, ott június hó 29-én 69 éves korában elhunyt hosszúság betegség után. Benedicty Szerén és Anna férj. Klekner Kálmánné édes anyjukat gyászolja az elhunytban, kit nagy részvét mellett temettek el Nyustján június 30-án.

A Konzervgyár részvénytársaság folyó hó 30-án, szombaton tartotta évi rendes közgyűlését. A közgyűlés a Takarékpénztárban délelőtt 9 órakor vette kezdetét s azon mintegy 30 részvényes vett részt, megjelent az egyik főrészvényes „Magyar Elelmiszerszállító részvénytársaság” egyik képviselője: Csillag B. mérnök is. A közgyűlés élénk érdeklődés mellett folyt le, azonban a részletes tudósítást csak jövő számunkban hozhatjuk, mert az alapszabályok módosítása egyik fontos tárgya volt a közgyűlésnek s ez csak délután volt eszközölhető, miután az átalakítást felülvizsgáló főrészvényes képviselője a kedvezőtlen vasuti összeköttetés miatt csakis délután érkezhetett meg s így lapunk zártakor a délelőtt felfüggesztett közgyűlés még nem nyerhetett befejezést. — Annyit jelzünk, hogy ez évi nyereség 167295 kor. 36 fillér s ehhez adva a múlt évről áthozott 16903 kor. 91 fillért, 184199 kor. 27 fillérről való rendelkezést ajánl az igazgatóság és felügyelőbizottság a közgyűlésnek.

Öngyilkossági kísérlet. Vincze Béla 23 éves kereskedő segéd, ki már régóta tüdőbajban szenved, június 28-án Gortvakisfaludon halántékon lőtte magát, azt hitte, hogy régi gyógyíthatlan betegségétől így megszabadítja a halál. Azonban nem halt meg, s a kórházba szállították.

Baleset. Kriska János burdai magnezitbányában dolgozó lakatos június hó 26-án a transmissió szíját át akarta helyezni a kerékre, miközben a kerék odakapta bal karját és vállát s olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy csontja is eltört és be kellett szállítani a kórházba.

Közgyűlés. A Sajóvölgyi Villamossági R.-t. e hó 30-án tartotta évi rendes közgyűlését Rozsnyón.

Az eltűnt vagy hadifogságban levő katonák bejelentését rendelte el a belügyminiszter. A bejelentés június hó 30-ig esz közlendő a községi előljáróságoknál.

Akik semmit sem adnak. Ilyenek is vannak Rimaszombatban. Élnek a háboru ezer baja között aránylag jól és ha valami jótékony célú mozgalom kopogtat a kilincstükön, hideg arczzsal tudnak elnézni a kérő hölgy szavai felett. A szegyéntábla ma nem divatos, de a háboruban kötelességgézőket ki kell pelengérezni. Mit szólnának ezek, ha egy szép napon tollra vennék a nevüket és nem a legbizelgőbb jelzővel bocsátanánk az olvasóközönség szeme elé!?

Óvodai játékdélután. A rimatamásfalvai állami Kisdédóvó-intézet játékdélutánja június hó 24-én erkölcsileg és anyagilag egyformán szép sikert hozott, e lélekkel és nagy szaktudással vezetett kulturális intézménynek. A 60 és 40 filléres díjakból 146 korona gyarapította a felszerelés alapját. Az apróságok apró versei, illetőleg szavatai és dalai, majd az óvónő leleményét dicsérő aktuális játékok mind arról győzték meg az udvart zsufolásig betöltő szülőket és érdeklődőket, hogy az áll. óvoda, megfelelően lelkes és hivatásos vezetés mellett óriási fontosságú hivatást tölt be az egységes magyar nemzeti állam és kultúra meg-alapozása terén. — A királyi tanfelügyelőséget *Csapó József* igazgató és *Rózsa Sándor* iskola-látogató képviselte. Az utóbbi lelkes és nagyhatású beszédet intézett az egybegyűlt szülőkhöz, akikkel együtt melegen gratulált a hivatását oly sikerrel betöltő *Györy Erzsébet* óvónőnek, hogy méltán vehetik kartársai követendő mintául az ő játékdélutánjait óvodáik népszerűsítése érdekében. Rimatamásfalván mindjobban kiténik, mily nemzeti kulturális kincs: a *Pósa Lajos* szellemi hagyatéka és mily nagy értéke: a minta-óvónő.

Iskolai értesítő. A rimaszombati m. kir. áll. polg. leányiskola értesítőjét *Fábry Zoltánné* helyettes igazgató közli. Az igazgatói jelentés szól a tanulók elhelyezéséről, a jótékony gyűjtésekről és ünnepekről, a melyekből bőven kivette részét az iskola. A tanító testület 9 tagból állt a hitoktatókon kívül. A tanulók száma a 4 osztályban 169. Az első osztály párhuzamos. 54 tanuló tett magánvizagát. Statisztikai adatok, tandíjmentesség után a jövő évre való tudnivalók következnek, majd a használandó iskolai könyvek jegyzéke zárja be az értesítőt.

Községi polgári fiu- és leányiskola Poprádon, a Magas-Tátra alján. — Orvosilag ajánlott hely. — Tanulók német családoknál olcsón elhelyezhetők. — Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál:

1—* **Horn József,** igazgató.

Minden tüzesetet be kell jelenteni. A belügyminiszter elrendelte, hogy minden tüzesetet távbeszélő útján kell azonnal hozzá bejelenteni. Az alispáni hivatal útján történnek ezen bejelentések.

Gyógyszerek kézi eladása. A minisztertanács rendelettel tiltotta a külföldről származó és nehezen beszerezhető összes zsiros olajoknak: ricinus olaj, táblaolaj, csukamájolaj, sesamolaj, mandulaolaj és lenmagolaj; továbbá a bórsav, bórviz, borax, bismuthporok, dower porok, kakaóvaj, kámtor, kámforgolyó, dermatol, gliczerin, gliczerinkrém, mandulatej, sennalevél, manna, perubalzsam, St. Germaintea, lenmag, mannauszörp, mustármag, mustárliszt és senega-gyökér kézi eladását. Ezeket tehát csakis orvosi receptre szolgáltatathatják ki a gyógyszerészek.

Adomány. *Kosiner Vilmosné* a vak katonák segélyezésére 10 koronát adott *Lukács Gézá*né főispánné kezeihez, amelyet ez uton köszönettel nyugtáz.

A putnoki havi állatvásár folyó július hó 5-én fog megtartatni, melyre vészmentes helyekről mindenféle állat felhajtható.

Nagy tüzvész Gömörreppáson. A ratkói járásbeli Gömörreppás községben június hó 27-én délután 4 órakor tűz ütött ki, amely 13 épületet borított lángba. Az épületek egy része teljesen leégett, másoknál csak a tető s ezenkívül nagymennyiségű szén és szalma. Az összes kár 15000 korona lehet, melynek egy része biztosítás útján megtérül. A tűz gondat lánsgból keletkezett.

A telefon tehermentesítése. A belügyminiszter rendeletet intézett az alispánhoz, hogy az állami beszélgetések körül takarékosan járjanak el, mert szokássá vált, hogy minden felesleges, apró cseprő ügyben igénybe veszik az állami telefont és ezzel anynyira túlterhelik a vonalakat, hogy a magántársadalom, ipar és kereskedelem teljesen le-szorulnak a telefon használatáról.

„Az Ujság“ a hanvai remete új könyvéről. „Az Ujság“ vasárnapi számában ezeket olvassuk: — *Két falusi levél.* Ismét megszólalt a közügyek fáradhatatlan bajnoka, a hanvai remete. „Két falusi levél“ címmel kiadta egy füzetben újabb elmélkedéseit. Az öreg Hanvay Zoltán, a magyar gondolkodók és publicisták egyik legérdemesebbje. Igaz, hogy ez a két falusi levél a megváltozott politikai viszonyok folytán immár az utolsó fejezetének elejéig olyan eső utáni köpönyeg. De ez a köpönyeg semmiféle köpönyegforgatáson át nem esett. Egy tiszta lelki magyar embernek intranzingens, következetes lelki megnyilvánulása emberek, dolgok, mult és jövő körül. Észjárását fényesen megvilágítja az az egyik mondata, amely *Andrássy Gyula* gróf felé látszik adressálva: „Nem mindig az szedi az epret, aki a plántát ültette.“ Az élvezetes füzet „tiszteletpéldány“ az illusztris szerző barátainak, régi és újabb ismerőseinek.

Hadifoglyok és nők az aratásnál. Számos helyről felmerült panaszt orvosolt most a földmivélsügyi miniszter 34400—VI. szám alatt kiadott távirati rendeletével, melyet a törvényhatósági gazdasági munkásbizottság elnökeihez intézett. — Ahol orosz foglyok végeztek az aratást, a községbeli nők, leányok, akiknek kenyérszerzői hadba vonulván, hozzátartozóik megélhetéséről nem gondoskodhattak, rendszerint elestek az aratási munkálatoktól és az ezzel járó terméshányadtól, aratórésztől stb. Ezt a hiányt orvosolta most a földmivélsügyi miniszter, mikor úgy rendelkezett, hogy a gazdasági munkabizottságok az aratási munkára kiutalt hadifoglyok közül csak azoknak a munkaadóknak adhatnak hadifoglyokat, akik az aratásnál alkalmazandó hadifoglyok mellé segédmunkásként női munkaerőt szerződtenek olyképen, hogy e női munkaerő díjazása a termés hányadában (aratórészben) állapittatik meg. Így a községbeli hadiözvegyek, hadsegélyes nők s általában az aratásoknál eddig is munkálkodó falunépe nem esik el szokott keresetétől. Ez alól a rendelet alól kivételnek csak ott van helye, ahol női munkaerő egyáltalában nem kapható.

Minden réz- és fémtárgyat lefoglalnak. A hivatalos lap közli a honvédelmi miniszter új rendeletét a rézből, rézötvözetekből, nikkelből és alumíniumból készült tárgyaknak hadicélokra való igénybevételéről és beszolgáltatásáról. A rendelet szerint hadicélokra igénybe vannak véve és be kell szolgáltatni mindenféle fogantyú, védő, szőnyeg- és függönyrudat, törülközőtartót, fűtőtestek burkolatait, név, reklám és tájékoztató táblákat, függőcégeket, cég-táblákat, jelvényeket, czimereket, díszítményeket, rácsokat, kályhaelőtételeket, csengőket, gombokat, dohányzó- és irókészleteket, virágcsereptartókat, ruhafogasokat, álványokat, kalap, bot és ernyőtartókat, nikkeltől vagy alumíniumból készült főzőkonyhakészleteket, evőeszközöket, kádakat, tálakat. — Nélkülözhetetlenség czimén csupán nikkeledények és alumíniumból háztartási cikkek menthetők fel. Igénybevétel alá nem esnek a rézzel csupán bevont vagy vékonyan lemezel, valamint nikkelezett tárgyak, ha azok nikkeltartalma a teljes súlynak 10 százaléknál kisebb. Az igénybevett tárgyakat a Fémközpont megbízottai részére szabadkézből el szabad adni. A beszolgáltatásra vonatkozó részletes rendelkezések községként az ott szokásos módon fognak közzétetni.

Nyugtázás. A Vörös-Kereszt egyesület céljaira vettük és hálás köszönettel nyugtázuk a következő adományokat: *Lestál János* Hangony 2 korona. — *Vavrek Mátyásné* Uzapanyit 8 drb tojás, *Galó Mihályné* Gernyő 5 drb tojás, *Rimaszombati Konzervgyár Péter-Pál* napi ajándéka a betegek részére 10 üveg befőtt. *Az elnökség.*

Mult szombaton és vasárnap a Homunkulus szép filmben gyönyörködött a közönség, mely a nagy hőség dacára nagy számmal kereste fel a mozi.

30-án és 1-én a Homunkulus utolsóelőtti része van műsoron.

Szerkesztői üzenet.

N. N. A dobsinai jégbarlang és az aggteleki Baradla egész nyáron megtekinthetők. A dobsinai barlang sokkal rendezettebb viszonyok közt van, mint az aggteleki. Van ugyanis ott nagy vendéglő a barlangnál, ahol szállást és étkezést lehet kapni s a barlang vilamos világítással van ellátva. Bizonyos időközökben, pl. d. e. 9—10 óra tájban vezetik be az összegyűlt közönséget s a látogatás díja 4 kor. körül van. Vasuton Dobsinán, onnan a Sztraceni völgyön kocsin a jégbarlangi vendéglőig utazhatunk. Az aggteleki barlanghoz Tornalja, vagy Pelsőcz állomásköről kocsin juthatunk. A barlang mellett turista ház van s ott lakik egy segédvezető, (az igaziak hadbavonultak.) Itt nagyon patriarkális viszonyok uralkodnak, de a közeli faluban van egy egyszerű falusi vendégfogadó. A barlangba belépő díj 2 kor. körül van, de fizetni kell a vezetőnél a használandó gyertyák és magnéziumszalagok árát, a mi nem sokra megy, ha a társaság nagyobb. A barlang belseje sáros, lueskos s azért oda jó ruhában nem tanácsos bemenni s a sarat bizony ott nem is lehet letisztítani a ruháról, míg meg nem szárad. Jelenleg az aggteleki barlang átadási állapotban van, azért uralkodnak ott nagyon patriarkális állapotok. Hanem a természeti szépségek remek benne.

Özv. urinó két gyermekkel KERES folyó évi november hó elsejétől három szobás csinos lakást, magányos udvar, nagy, esetleg kis zöld-séges **KERTTEL.** — Ajánlatokat kér: **Derekas Jánosné** urnőhöz. 1—3

Eladó ház.

A Fereczy-utczai néhai Gömöri-féle ház szabad kézből eladó. — Értekezni lehet: **HAVAS TIVADAR** telekkönyvvezetőnél **Békéscsabán.** 2 3

Hirdetmény.

981. sz. — A tornaljai kir. jbiróság közhírre teszi, hogy az állítólag elveszett következő okirat: a II-ik kibocsátású 1915. 327200. számú 1000 korona névértékű hadikölcsön adómentes 6 % ot kamatozó s *Ruszkay János* sajlóénártfalvai lakos tulajdonát képező járadék kölcsönkötvény megsemmisítése iránt az eljárást **Ruszkay János** sajlóénártfalvai lakos kérelmére folyamatba tette. Ennélfogva felhívja az említett okirat birtokosát, hogy a jelen hirdetménynek a Budapesti Közlönyben történt harmadszori beiktatását követő naptól számított egy éve alatt az okiratot a bíróságnál mutassa be, mert ellenkező esetben a bíróság azt a jelzett határidő letelte után folyamodó újabb kérelmére semmisnek fog nyilvánittatni.

Tornalja, 1917. június 18. napján.

Feledy s. k., kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl:

1—3

Kemény Géza, irodatiszt.

HUDECZ ISTVÁN

kályhás.

Rákóczy utca 24 sz. (azelőtt Jánosi-utca)

Felvállal kályhák javítását és átrakásokat is és tűzhelyek készítését.

Uj kályhák raktáron. 3—10